

BEWEGEN OP VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

This presentation is part of the project „847174 / EUPAP” which has received funding from the European Union’s Health Programme (2014–2020). The content of this presentation represents the views of the author only and is his sole responsibility; it cannot be considered to reflect the views of the European Commission and/or the Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (CHAFAEA) or any other body of the European Union. The European Commission and the Agency do not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Wat is Vlaams Intituut Gezond Leven vzw?

- ▶ Expertisecentrum
- ▶ Doel: mensen helpen om gezonder te leven
- ▶ Hoe:
  - Onderbouwd advies
  - Methodieken ontwikkelen
  - Opleidingen
  - Setting specifiek
- ▶ Uitgebreid netwerk van partners (Logo's, WG organisaties, externe diensten enz)

Wat doen wij naar ondernemingen?

- ▶ Gezond Werken
- ▶ Projectoproep Vitaal en gezond telewerken
  - Gids tot het uitwerken van een gezondheidsbeleid voor telewerkers
- ▶ Thematische methodieken, materialen, ondersteuning, vormingen
- ▶ Vormingstraject Gezonde werknemers in een gezonde onderneming

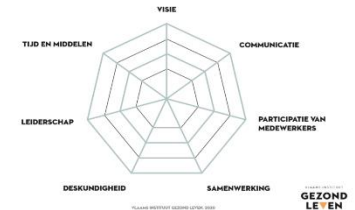
STAPPENPLAN GEZOND WERKEN

GEZONDHEIDSMATRIX GEZOND WERKEN

VERBODEN GEZOND LEVEN	VERBODEN (+ PRIORITEIT) OF RISICOVOLGROEPEN	AFDELING OF TEAM	BIJEN/VOORGAHANTE IN ALLE VERBODEN EN RIJKE LEEFOMGEVING (BENADEN DE VERBODEN)	ONZEYING BIJEN HET BEWEGEN (In samenwerking met de aandelen van de onderneming, de aandelen van de onderneming, de aandelen van de onderneming...)
EDUCATIE				
ONZEYINGINTERVENTIES				
AFSPRAKEN EN REGELEN				
ZORG EN BEGELEIDING				

SPINNENWEBMODEL GEZOND WERKEN

BEWEGEN • VERWIJZING
VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

▶ Preventiepeiling

10.000 STAPPEN
VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Inhoud

1. Inleiding
2. Wat is Bewegen Op Verwijzing?
3. Waarom doorverwijzen?
4. Hoeveel kost Bewegen Op Verwijzing?
5. Wie kan ik doorverwijzen?
6. Hoe spreek ik iemand aan?
7. Hoe ondersteunen wij?

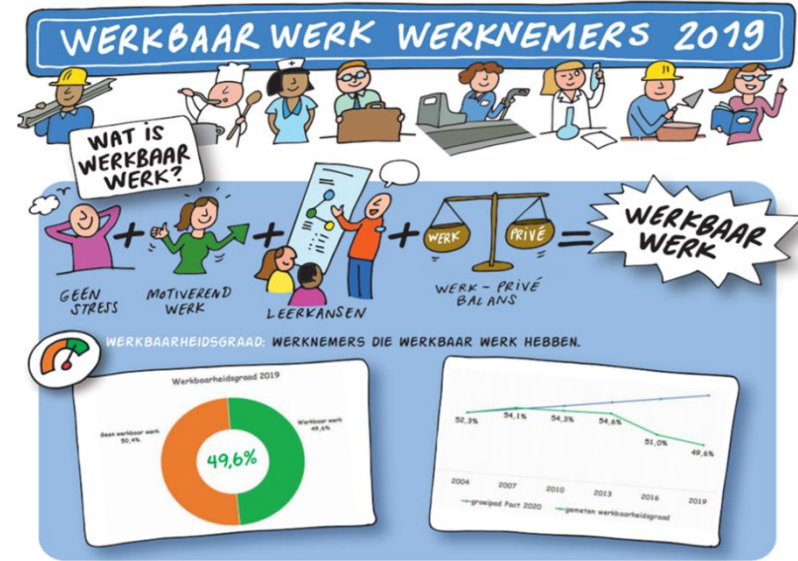
Inleiding

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Uitdagingen op de arbeidsmarkt

- ▶ (mentaal) Welzijn van werknemers verbeteren (Bewegen bij depressie)
- ▶ Re-integratie verbeteren (Bewegen bij ziekte)
- ▶ Absenteïsme op de werkvloer terugdringen
- ▶ Vergrijzing en mensen met goesting tot aan het pensioen laten werken
- ▶ Werkbaarheid van jobs verhogen
- ▶ Hybride werken is een blijver
- ▶ Mensen aantrekken in een krappe arbeidsmarkt (**war for talent**)
- ▶ Aantrekkelijkheid van **ondernemerschap**/ondernemingen verhogen
- ▶ Economische crisis de baas kunnen

Welke barrières horen we bij artsen om patiënten in beweging te krijgen?

- ▶ Weinig **tijd**, korte consultatie
- ▶ Weinig kennis in **begeleiding van beweging**
- ▶ Weinig kennis van **bewijs** van de voordelen van beweging bij ziekte
- ▶ Gebrek aan **motivatie**/interesse bij patiënten
- ▶ Gebrek aan **middelen** om door te verwijzen
- ▶ **Weinig kennis** van **Bewegen Op Verwijzing** en de Beweging Op Verwijzing-coach
- ▶ Fysieke activiteit is **geen prioriteit**

Wat is Bewegen Op Verwijzing?

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Vast verloop

1. Arts verwijst patiënt door
2. Deelnemer maakt afspraak *
3. Samen beweegplan maken = **maatwerk**
4. Deelnemer probeert uit *
5. Opvolging van coach
6. Actieve levensstijl zonder opvolging van coach
7. Opvolging van arts

- Kort filmpje:
<https://www.youtube.com/watch?v=ZgMSX65mdiM>
- Lang filmpje:
<https://www.youtube.com/watch?v=jB6YTegLCUs>

1 Je huisarts geeft je een verwijsbrief. Je neemt die brief mee naar jouw Bewegen Op Verwijzing-coach.

Wat doet een Bewegen Op Verwijzing-coach?

- ▶ Motiverende gespreksvoering
  - Self-determination theory
  - Motivational interviewing

Beweegverleden

Huidig zit- en beweggedrag

Barrières erkennen

Motivatoren ontlocken

Persoonlijk bewegplan samen opmaken

Beweegplan opvolgen

Sociale steun triggeren

Omgaan met moeilijkheden op lange termijn

...

Waarom doorverwijzen?

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Bewegen Op Verwijzing

Ondersteunt artsen om patiënten effectief actiever te krijgen en te houden

- ▶ (kort) advies
  - Attitude & intentie ↗
  - Gedrag =
- ▶ Patiënt heeft meer nodig
  - Ondersteunen
  - Motiveren
  - Opvolgen
  - ...

Hoeveel kost de begeleiding
door een Bewegen Op
Verwijzing-coach?

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Individuele coaching (per 15')

	Punten (84 totaal)	Max. persoonlijke bijdrage	Vlaamse terugbetaling
VT (Verhoogde tegemoetkoming)	- 3	€ 1	€ 14
Niet-VT	- 3	€ 5	€ 10

Wie kan ik doorverwijzen?

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Wie kan ik doorverwijzen?

Weinig bewegen
(aanbevelingen niet halen)

En/ of

Veel lang stilzitten
(aanbevelingen niet halen)

*Extra aandacht voor mensen
in een maatschappelijk
kwetsbare situatie – staat
open voor iedereen*

Een patiënt/cliënt moet geen pathologie hebben om door te verwijzen naar Bewegen Op Verwijzing. Bepaalde pathologieën kunnen wel sneller een belletje doen rinkelen.

Hoeveel best bewegen? – En wat met lang stilzitten?

STAP 1: DE BEWEGINGSDRIEHOEK HELPT JE OP WEG

Op zoek naar meer tips en advies?
Check www.gezondleven.be/meer-beweging

EEN GEZONDE MIX
VAN ZITTEN EN
BEWEGEN IS
BELANGRIJK,
ELKE DAG.

ELKE
VOORUITGANG
TELT

KLEIN BEGINNEN
EN STAP PER STAP
OPBOUWEN GEEFT JE
MEER KANS OP SUCCES.

Hoeveel best bewegen? – En wat met lang stilzitten?

STAP 2:
GROEI GELEIDELIJK NAAR
DEZE AANBEVELINGEN

Geraak jij niet aan deze aanbevelingen omdat je gezondheid of je beperking daar een stokje voor steekt? Probeer dan alsnog zoveel mogelijk te bewegen binnen jouw kunnen. Je kan ook advies vragen aan je arts.

**MINDER
LANG
STILZITTEN**

URENLANG STILZITTEN

vermijd je best én onderbreek je best regelmatig (om de 20 minuten tot het half uur als het kan).

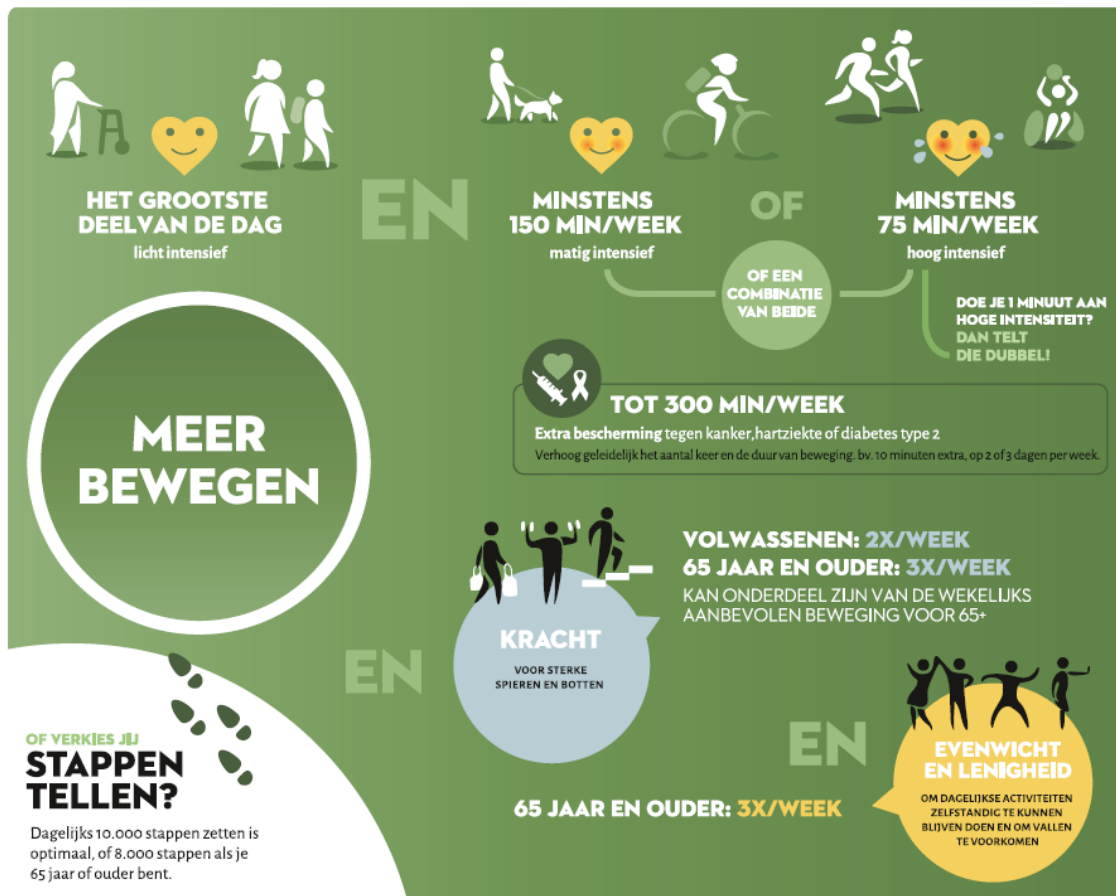

Lang stilzitten
vervangen door beweging
is gezond.

Ben je minder mobiel? Of zit je in een rolstoel?
Probeer dan ook de aanbevelingen te volgen,
maar luister altijd naar je lichaam.

Hoeveel best bewegen? – En wat met lang stilzitten?

Wanneer kan er een belletje gaan rinkelen?

- ▶ Zeer veel niet-overdraagbare ziektes: *overgewicht, verhoogde buikomtrek, hypertensie, cholesterol, diabetes, depressie, angst, migraine, artrose, psoriasis,...* (www.bewegenbijziekte.be)
- ▶ Vragen rond
  - *Vermageren*
  - *Stress/burn-out*
  - *Gezonder leven*
  - *Weinig energie*
  - *Slecht slapen*
  - ...
- ▶ Re-integratie
- ▶ Vraag naar ergonomische en/of psychosociale ondersteuning

...en in de onderneming zelf?

- ▶ Arbeidsarts verwijst werknemer door naar de Bewegen Op Verwijzing-coach
  - ➔ Werknemer neemt contact op met coach uit eigen regio (buiten werkgever om)
- ▶ Bewegen Op Verwijzing als deel van een **breder gezondheids- of bewegingsbeleid**
  - *Aanleiding* tijdens consultatie, infosessie Bewegen Op Verwijzing (door coach), infosessie rond beweging
  - *Groeps- of individuele* sessies
  - Sessies *tijdens of na* de werkuren
  - Werkgever betaalt al dan niet (deel van) eigen *bijdrage*
    - ➔ Werkgever (= arbeidsarts, preventieadviseur, ...) neemt contact op met één van de coaches uit de regio en maakt afspraken

Achtergrondinfo en tips

- ▶ [Bewegingsdriehoek](#)
- ▶ [E-learning](#) over aanbevelingen van beweging en lang stilzitten (1 uur)
- ▶ [Groepssessies](#) Bewegen Op Verwijzing in de onderneming
- ▶ Een [bewegingsbeleid op het werk](#): stappenplan, gezondheidsmatrix en succesfactoren – acties, materialen, projecten rond beweging op het werk

Hoe spreek ik iemand aan? *Concrete suggesties*

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Hoe spreek ik iemand aan?

- ▶ Start het gesprek over beweging door te linken aan de informatie die de patiënt verteld heeft
  - *We stellen deze evoluties vast tegenover... Beweging heeft daar een positief effect op... Mag ik je hier wat meer informatie over geven/vragen over stellen...*

- ▶ Geef correcte informatie over hoe beweging hierbij kan helpen + voorbeelden van andere (anoniem)

- *Infographic*
- *Bewegingsdriehoek* (niet cijfermatig)
- www.bewegenbijziekte.be

- ▶ Geef aan dat je kan helpen door een **verwijsbrief** op te maken

VOORDELEN VAN BEWEGEN EN MINDER LANG STILZITTEN

- Beter slapen
- Minder kans op depressie en angst
- Langer zelfstandig & kwaliteitsvol leven
- Versterkt spieren, botten en evenwicht
- Betere bloeddruk
- Minder kans op dementie
- Gezond gewicht
- Sterker immuunsysteem
- Beter concentratie, beter geheugen
- Minder kans op diabetes type 2, osteoporose, hart- en vaatziekten, kankers
- Minder valincidenten

EXTRA VOORDELEN VAN BEWEGEN BIJ ZIEKTE OF BEPERKING

- Beter geheugen**
Multiple sclerose
Schizofrenie
Ziekte van Parkinson
Na een beroerte
- Gunstig voor het dagelijks functioneren**
Ziekte van Parkinson
Na een beroerte
Verstandelijke beperking
Dwarslaesie
- Minder kans op terugkeer of nieuwe vorm van kanker**
- Minder pijn**
Dwarslaesie
- Meer levenskwaliteit**
Multiple sclerose
Schizofrenie
Dwarslaesie
Zware depressie
Te hoge bloeddruk
Diabetes type 2
- Langer leven en vertraging van de ziekte**
Diabetes type 2
- Fitter lichaam**
HIV

Wist je dat? Zelfs als je voldoende beweegt, zijn er extra voordelen als je ook minder lang stilstaat. Ontdek de afzonderlijke voordelen op www.gezondleven.be/voordelen-beweging

Geschreven verwijzing

- ▶ Lagere kostprijs dankzij verwijsbrief
- ▶ Persoonlijk gemotiveerd
- ▶ Geïndividualiseerd beweegplan
- ▶ Opvolging
- ▶ Rekening houdend met ziekte

⇒ Vergroot de motivatie

⇒ Maakt het serieus/echt

⇒ Geeft al veel info voor patiënt/client

- ▶ **Tip!** [Sla link op bij favorieten in browser](#)

VERWIJBSBRIEF BEWEGEN OP VERWIJZING-COACH www.bewegenopverwijzing.be		RIZIV-NR	BEWEGEN OP VERWIJZING <small>VLAAMSE INSTITUUT GEZOND LEVEN</small>
DATUM 12/12/2018	NAAM PATIËNT Hannelore Vanuittenaerdenbeek		
Een Bewegen Op Verwijzing-coach helpt jou stap voor stap meer te bewegen. Je maakt samen een beweegplan. De coach motiveert je om dat vol te houden. Voor een voordelige prijs en bij jou in de buurt.		AFSPRAAK MAKEN SMS 'Bewegen' naar Je coach. Je coach neemt contact op. Bel Je coach. E-mail Je coach.	
TIPS <ul style="list-style-type: none"> • Pijn op de borst, hartkloppingen of heel kortademig? Duizelig, flauwgevallen of heel vermoeid? Stop met je activiteit en ga langs bij je huisarts. • Voorkeur voor gewichtsdragende bewegingen zoals wandelen om je botten en spieren te versterken. • Doe je kracht oefeningen? Focus dan eerst op je core spieren (buik- en rugspieren). Start rustig en bouw op tot matige en intensieve inspanningen. • Beweeg matig tot intens intensief. • Doe je kracht oefeningen? Focus dan eerst op je core spieren (buik- en rugspieren). Start rustig en bouw op tot matige en intensieve inspanningen.			COACHES IN JE BUURT Helena Van Rompaey 0487 28 15 22 of 0473 90 25 88 helena.vanrompaey@gmail.com Staatsbaan 126, Lubbeek Zonedrieslaan 27, Tielt-Winge A. Nihoulstr. 74, Scherpenheuvel Lostraat 48a, Heist-op-den-Berg Wouter Buelens 0468 13 08 88 wouter.buelens@gmail.com Rijdende Artillerielaan 6, Leuven Kirsten Verboven 0468 13 08 88 kirsten.verboven@hotmail.com Beekstraat 25, Kortenberg Lynn Steelant 0485 31 03 50 lynn.steelant@gmail.com Meerspoort 30, Heverlee Nans Luyten 0486 34 12 80 nans.luyten@gmail.com Meer 5, Scherpenheuvel-Zichem Birgit Van Ermen 0486 34 12 80 birgitcoachbewegen@gmail.com R. Borremansstraat 2, Huldenberg August Nihoulstraat 74, Scherpenheuvel-Zichem
BEPERKINGEN <ul style="list-style-type: none"> • Kies in het begin voor bewegingen die je gewrichten niet te zwaar belasten. Vlieg er niet te stevig in met zware trainingen, hevige buigingen en strekkingen van de romp in een richting die pijn veroorzaakt. Start rustig en bouw op. • Doe geen bewegingen die de pijn verergeren. • Blijf niet te lang rechtstaan in dezelfde houding.			
OPMERKINGEN Hier kan een zin komen. Hou rekening met wat je nog bewust en zelfstandig kan	STEMPEL EN HANDTEKENING ARTS		

Geschreven verwijzing

Hoe spreek ik iemand aan?

Vorming in de artsenpraktijk: motiverende gespreksvoering ikv. beweging en bewegen bij ziekte

- ▶ Blended outreachende opleiding over **motiverende gespreksvoering**
- ▶ **Kostprijs** voor artsen: €50 voor volledige vorming
- ▶ **Interesse?** Binnenkort communicatie: laat naam en contactgegevens achter via karlien.devloo@gezondleven.be

Stap 1	E-learning	Hoe het gesprek aangaan?
Stap 2	Oefening in de praktijk	Wat weerhoudt jou? Welke oplossing kan voor jou helpen?
Stap 3	E-learning	Hoe omgaan met weerstand?
Stap 4	Oefening in de praktijk	Weerstand herkennen en principes proberen toe te passen
Stap 5	Uitwisseling	Met expert in bewegingspromotie of Bewegen Op Verwijzing-coach: afhankelijk van de nood van de arts wordt er meer uitleg gegeven, geoefend tijdens een gesprek en/of ervaringen uitgewisseld

Ter info

Enkele getuigenissen

- ▶ [Niki](#) *cholesterol, bloeddruk, overgewicht*
- ▶ [Paul](#) *diabetes, overgewicht*
- ▶ [Nathalie](#) *depressieve klachten*
- ▶ [Conny](#) *fibromyalgie*
- ▶ [Ingrid](#) *stress, moeilijke periode*

Achtergrondinformatie

- ▶ [Doorverwijstool](#)
- ▶ [Bewegen bij ziekte](#), uitgebreide achtergrondinformatie en toegankelijke pdf's voor patiënten zelf

Hoe ondersteunen wij?

BEWEGEN ● P
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Ondersteunende materialen

- ▶ Doorverwijstool
- ▶ Achtergrondinfo en afdrukbare pdf ‘bewegen bij ziekte’
- ▶ Kadermethodiek Gezond Werken voor het uitbouwen van een bewegingsbeleid op het werk
- ▶ E-learning “Bewegingsdriehoek”
- ▶ E-learning “Hoe maak ik optimaal gebruik van bewegen op verwijzing als hulpverlener?”
- ▶ Getuigenissen en filmpjes op de website
- ▶ Fonds van de koninklijke academie voor geneeskunde (motiverende gespreksvoering voor beweging) + vorming “Motiverende gespreksvoering ikv. beweging en bewegen bij ziekte”
- ▶ Materialen zoals folders, wachtschermen, affiches, ...

BEWEGEN OP VERWIJZING
www.bewegenopverwijzing.be

WIL JIJ OOK MEER BEWEGEN?

BEWEGEN OP VERWIJZING

BEWEGEPLAN OP WERK PLAAT

JE COACH HELPT JE VERDER!

HET BOUTJE IN H'N BUG DAT 'E' NODIG HAD

WIL JE MEER BEWEGEN?

IK HEB DE STAP GEZEET. JIJ DOET.

Waarom?

- Je bent niet ziek.
- Je wilt meer bewegen en dat is heel makkelijk.
- Je wilt meer stappen en dat is heel makkelijk.
- Je wilt meer onder de mensen.

Ik heb de stap gezeet. Jij doet.

Waarom?

- Je bent niet ziek.
- Je wilt meer bewegen en dat is heel makkelijk.
- Je wilt meer stappen en dat is heel makkelijk.
- Je wilt meer onder de mensen.

WIL OOK JIJ MEER BEWEGEN?

JE COACH HELPT JE VERDER!

Mijn coach raadt wandelen aan. Het is heel makkelijk en saai. Zo kom ik aan mijn stappen en kom ik meer onder de mensen.

Mijn coach raadt wandelen aan. Het is heel makkelijk en saai. Zo kom ik aan mijn stappen en kom ik meer onder de mensen.

www.bewegenopverwijzing.be

BEWEGEN OP VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

logoo Vlaamse Gemeenschap Vlaamse Gemeenschap GEZOND LEVEN

Handige links

[WEBPAGINA
VOOR
ARBEIDSARTS/
ONDERNEMING](#)

[ZOEK EEN
COACH IN DE
BUURT](#)

[ONLINE
VERWIJSTOOL](#)

[BEWEGEN BIJ
ZIEKTE](#)

[MATERIALEN
\(FOLDER,
AFFICHE, BEELD
WACHTSCHERM,](#)

[GEZOND
WERKEN](#)

Bedankt en veel succes!

Meer info en vragen:

Karliën Devloo

- ▶ karlien.devloo@gezondleven.be
- ▶ 02 486 78 06
- ▶ [Gezondleven.be](https://www.gezondleven.be)

This presentation is part of the project „847174 / EUPAP” which has received funding from the European Union’s Health Programme (2014–2020). The content of this presentation represents the views of the author only and is his sole responsibility; it cannot be considered to reflect the views of the European Commission and/or the Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (CHAFAEA) or any other body of the European Union. The European Commission and the Agency do not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.